

ВІДМІННОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В статті уточнено значення понять «економічна стійкість» та «фінансова стійкість». Проаналізовано основні характеристики понять. Виділено критерії економічної та фінансової стійкості з відмінними характеристиками.

Ключові слова: економічна стійкість, фінансова стійкість, підприємство, фінансові ресурси, конкурентоспроможність, платоспроможність.

Abstract

The definition of «economic stability» and «financial stability» is clarified. The main characteristics of the concepts are analyzed. Criteria of economic and financial stability with different characteristics are allocated

Keywords: economic sustainability, financial sustainability, enterprise, financial resources, competitiveness, solvency.

Вступ

Значна кількість наукових праць присвячена питанню вивчення економічної стійкості, однак у більшості з них йдеться про фінансову стійкість підприємства – тобто його платоспроможність [1-3]. Разом з тим, незважаючи на взаємопов'язаність, економічна стійкість є значно ширшою характеристикою. Аналіз питання економічної стійкості підприємства показав, що увага дослідників переважно зосереджена на фінансових аспектах економічної стійкості. Хоча економічна стійкість – це узагальнювальна комплексна категорія, що не може бути обмежена відображенням лише однією складовою діяльності суб'єкта господарювання.

Метою роботи є систематизація відмінностей понять «економічна стійкість» та «фінансова стійкість».

Результати дослідження

Будь-яке підприємство є динамічною економічною системою, а поняття стійкості - однією з найважливіших її характеристик. Під стійкістю розуміють сталість стану системи або сталість послідовностей деяких її станів у часі в процесі її перетворень.

Економічна стійкість підприємства - поняття комплексне, як і сама господарська діяльність, і характеризує його стан по відношенню до зовнішніх впливів, яке можна вважати стійким, якщо при рівних зовнішніх впливах і внутрішніх зрушеннях, воно схильне до менших змін по відношенню до колишнього. При цьому економічний стан підприємства може варіюватися від вкрай нестійкого, при якому воно перебуває на межі банкрутства, до відносно стабільного [1-3].

Існують різні складові елементи економічної стійкості підприємства, які взаємопов'язані і взаємозалежні, і рівень розвитку кожного надає різний вплив на загальну економічну стійкість підприємства. Зазвичай виділяють наступні складові елементи економічної стійкості: фінансову, виробничо-технічну, комерційну, організаційну, інноваційну та соціальну стійкість. Фінансова стійкість - це стан фінансових ресурсів, їх розподілу та використання, що забезпечує стійкий розвиток підприємства на основі зростання прибутку й капіталу за умови формування достатньої платоспроможності та кредитоспроможності за припустимого рівня ризику [4].

Виділимо основні критерії економічної стійкості та фінансової стійкості, які мають відмінні характеристики (табл. 1). Фінансова стійкість, формується внаслідок стабільного одержання підприємством прибутків, що створює можливості для вільного маневрування та ефективного

використання грошових коштів і сприяє підвищенню ритмічності та надійності процесів матеріально-технічного постачання і реалізації продукції.

Таблиця 1 - Аналіз характеристик економічної стійкості та фінансової стійкості*

<i>Економічна стійкість</i>	<i>Фінансова стійкість</i>
Економічний розвиток підприємства	Розвиток фінансових відносин, фінансових ринків
Приріст інвестиційного капіталу	Приріст фінансових ресурсів
Вірогідність зростання заробітної плати	Рух фінансових ресурсів
Залежить більшою мірою від внутрішніх та зовнішніх чинників	Залежить більшою мірою від внутрішніх чинників
Пошук нових варіантів господарської діяльності	Пошук нових джерел фінансування
Пошук ділових партнерів і укладання угод	Налагодження ділових взаємовигідних зв'язків з фінансовими інститутами ринку

*узагальнено за даними [5]

Проте сьогодні в Україні багато підприємств працюють зі збитками, але не є банкрутами і продовжують свою діяльність. Тому можна вважати, що фінансова стійкість є однією з найважливіших передумов економічної стійкості, яка є багатограннішою універсальною категорією.

При розгляді фінансової стійкості найчастіше розглядається лише внутрішнє середовище, проте загрози для стійкого стану підприємства набувають і від зовнішнього середовища. Економічна стійкість – це динамічна категорія, що включає стійкість функціонування та стійкість розвитку підприємства стосовно заданих цілей.

Висновки

Таким чином, поняття «економічна стійкість» є більш широким і включає в себе категорію «фінансова стійкість». Економічна стійкість підприємства – це динамічне, комплексне, складне і багатогранне поняття, яке залежно від специфіки конкретної системи має багато підходів до визначення та охоплює широке коло об'єктів. Фінансова стійкість базується на руху фінансових ресурсів, що забезпечує платоспроможність підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Сокол О.Г. Управління стійкістю сільськогосподарських підприємств як економічний процес / О.Г. Сокол // Економічний простір. — 2009. — №21. — С. 230.
2. Зянько В. В. Фінансовий аналіз та звітність: практикум / В. В. Зянько, І. Ю. Єпіфанова. – Вінниця: ВНТУ, 2008. – 83 с.
3. Сметанюк О. В. Фінансова стійкість в системі фінансової безпеки підприємства / О. В. Сметанюк, С. О. Кругляк // Економічний простір: Збірник наукових праць.- 2014. – № 84. – С. 187-196.
4. Лапуста М.Г. Определение характера финансовой устойчивости предприятия / М. Г. Лапуста // Финансовый менеджмент 2008. - № 8. - С. 15-17.
5. Безугла Т. В. "Економічна стійкість" та "Фінансова стійкість" / Т. В. Безугла // Молодий вчений . - 2014. - № 3(06). - С. 32-34.

Марія Олександрівна Гайдей – студентка групи МОФ-15м, факультет менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: gaidei.mascha@yandex.ua

Науковий керівник: **Ірина Юрївна Єпіфанова** – канд. еном. наук, доцент кафедри фінансів, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

Haidei Mariy O.- Department of finance, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: gaidei.mascha@yandex.ua

Supervisor: **Yepifanova Irina U.** — Cand. Sc. (Eng), Assistant Professor of Finance, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.